

SUMMA

PALVELUN TARJOAA TALOUSHALLINTOLIITON JÄSEN

1 2008

Budjetointi

maalaa toiminnasta
selkeän
kokonaiskuvan

Taloushallinnon ulkoistaminen osaaviin käsiin yleisty

TALOUSHALLINNON ULKOISTUS tilitoimistoihin on viime aikoina kasvanut entisestään: eri selvitysten mukaan **yli 90 prosenttia yrityksistä ja yhä suurempi määrä yhteisöjä on ulkoistanut taloushallintoaan** ainakin joiltakin osin tilitoimistoihin. Näistä alan vaatimukset täyttävien Taloushallintoliiton auktorisoitujen jäsenoimistojen asiakkaina on vuosi vuodelta yhä suurempi osa yrityksistä. Miksi?

Taloushallintoliiton tekemän tuoreen tutkimuksen mukaan **asiakkaat ovat tyytyväisiä liiton jäsenoimistojen palveluun**. Liiton jäsenyydelle asetetaan monia vaatimuksia, joiden täyttäminen on välttämätöntä, jotta alalla voisi toimia riittävän ammattitaitoisesti ja vastuullisesti.

Taloushallintoliiton jäsenenä olevan tilitoimistosi palvelu perustuu tilitoimiston **sitoutumiseen alan eettisiin pelisääntöihin ja sen mukaiseen toimintaan sekä taloushallinnon asiantuntemukseen**.

Liitto myös tarkistaa liiton sääntöjen asettamien edellytysten olemassaolon määräaikaissä auditoinnein eli tilitoimistotarkastuksin.

Liiton jäsenyydelle asetettujen vaatimusten tehtävänä on tärkeältä osaltaan varmistaa se, että alalla löytyy tilitoimistoja, joilla on riittävät edellytykset toimia asiantuntijaosaamista vaativalla alalla osavasti ja vastuullisesti. Asiakkaan parhaaksi.

Juha Ahvenniemi
Toimitusjohtaja
Taloushallintoliitto

Sisällys

LAKI & VERO

3

MUISTILISTA VUODELLE 2008

4

BUDJETOINTI PIENESSÄ YRITYKSESSÄ

Myös pienen yrityksen kannattaa budjetoida

6

Budjetointi on yksinkertaisesti yrityksen tulevien suunnitelmien pukemista numeroiden muotoon.

SIVU 6

Sukupolvenvaihdosten verotus uudistuu vuonna 2008

ITÄ UUDISTUS MERKITSE?

Lähtökohtana

on, että jatkava sukupolvi ei joutuisi maksamaan veroa lahjana tai perintönä saamastaan yrityksestä tai maa- ja metsätilasta. Tästä sinänsä selkeästä lähtökohdasta huolimatta asiaan liittyy myös epävarmuustekijöitä, jotka on hyvä tiedostaa. Hallitusohjelmaan on nimittäin kirjattu rajaus, jonka mukaan huojennus kohdennetaan vain aitoon yritys- ja maataloustoiminnan tuotannolliseen toimintaan liittyvään omaisuuteen.

Yli ei ole tiedossa, miten tämä rajaus aiotaan toteuttaa. Joka tapauksessa lienee selvää, että tämänkaltaisen rajanveto tulisi tuottamaan käytännön ongelmia sukupolvenvaihdostilanteissa. Ei liene helpoa säätää yleispäteviä kriteerejä, joilla rajanveto "aidon yritysomaisuuden" ja yritystoiminnan ulkopuolisen omaisuuden välillä voidaan tehdä. Rajaus olisi siten vähintäänkin summittainen ja jättäisi tilaa uusille verokiistoille.

Säädettävän lakiuudistuksen sisällöstä riippuu, tuleeko uudistus huojentamaan sukupolvenvaihdosten perintö- ja lahjaveroa vai yksittäistilanteissa ja pahimmassa tapauksessa jopa kiristämään sitä nykyisestä huojennuskäytännöstä. Verotuksen kiristyminen saattaa olla vaarana, jos aidoksi yritysomaisuudeksi ei yksittäistapauksessa luettaisikaan yrityksen kaikkea omaisuutta, vaan

osa jäisi uusien säännösten vuoksi sen ulkopuolelle. Siten osa yrityksen omaisuudesta kuuluisi verovapauden piiriin ja osasta omaisuutta jatkaja joutuisi maksamaan perintö- ja lahjaveron lain yleisten sääntöjen mukaisesti.

Sukupolvenvaihdoksen eri toteuttamisvaihtoehdot on hyvä selvittää

Sukupolvenvaihdoksen toteuttamiseen liittyy monia kysymyksiä, eikä yksi helpoimmista aina edes liene sopivan jatkajan löytäminen. Sukupolvenvaihdoksen toteuttamistapoja on useita ja tilanteeseen sopiva ratkaisu riippuu niin yrityksen kuin yrittäjän ja hänen perhepiirinsä kokonais-

tilanteesta. Soveliaimman ja verotuksellisesti edullisimman ratkaisun löytäminen vaatii aikaa. Pitkäjänteinen suunnittelu on tärkeää samoin kuin riittävän ajan varaaminen myös itse sukupolvenvaihdoksen toteutuksellekin. Keskustele siis asian-tuntevan tilitoimistosi kanssa yrityksesi tulevai-

suudesta jo hyvissä ajoin ennen sukupolvenvaihdoksen todellista tarvetta.

Nykyinen hallitus on perheyrittäjyyden edistämisen nimissä sitoutunut poistamaan perintö- ja lahjaveron yritysten sukupolvenvaihdoksilta. Tämänhetkisen aikataulun mukaan uudet säännökset tulisivat voimaan kesäkuun alusta.

Aikataulun mukaan uudet säännökset tulisivat voimaan kesäkuun alusta.

Työnantajan sotu-maksu ei poistukaan omistajayrittäjien palkoista

KULUNEEN SYKSYN aikana on puhuttu siitä, että omistajayrittäjän itsensä nostamista palkoista (YEL/MYEL-vakuutetut) ei enää vuoden 2008 alusta maksettaisi työnantajan sosiaaliturvamaksua. Tällainen lakiesitys on ollutkin valmistelussa ja eduskunnan käsiteltävänä. Eduskunnassa sosiaali- ja terveysvaliokunnan käsittelyn aikana havahduttiin kuitenkin siihen, että uudistus merkitsisikin lähes 30 milj. euron vajetta budjetoituun työnantajan sairausvakuutusmaksun ja kansaneläkevakuutusmaksun tuottoon. Ilmeisesti lakiuudistuksen valmistelun yhteydessä ei oltu riittävästi selvitetty uudistuksen rahoitusta. Näin valiokunta on 27.11.2007 päivätyssä mietinnössä päättänyt ehdottamaan, että tätä omistajayrittäjille suunnattua verokevennystä ei toteutetakaan.

Ilmeisesti lakiuudistuksen valmistelun yhteydessä ei oltu riittävästi selvitetty uudistuksen rahoitusta.

Markku Ojala

Työnantajan sivukulut 2008

• Eläkevakuutukset

TyEL-ansion raja 47,08 €/kk

Tilapäinen työnantaja, vain tilapäisiä
työntekijöitä ja palkkasumma alle 6 744 €/6 kk 22,4 %

Sopimustyönantaja, pysyviä työntekijöitä
tai palkkasumma vähintään 6 744 €/6 kk

TyEL-maksu, perusmaksu ilman asiakashyvitystä
ja hoitokustannuslennusta

– 2006 palkkasumma alle 1 594 500 € 21,4 %

– 1 594 500–25 512 000 € nousee liukuvasti 21,4–22,4 %

– 2006 palkkasumma yli 25 512 000 € 22,4 %

YEL alle 53 v. yrittäjä 20,6 %

YEL vähintään 53 v. yrittäjä 21,7 %

Aloittavan yrittäjän maksu

– alle 53 v. 15,45 %

– vähintään 53 v. 16,275 %

• Työttömyysvakuutus

– palkkasumma alle 1 686 000 € 0,7 %

– em. rajan ylittävän palkkasumman osalta 2,9 %

– TyEL vakuutetusta yrityksen osaomistajasta
maksettava työnantajamaksu 0,7 %

• Tapaturmavakuutus

Työn tapaturmariskin ja
vakuutusyhtiön tariffin mukaan 0,3–7,5 %

• **Ryhmähenkivakuutus** 0,08 %

• Työnantajan sosiaaliturvamaksut

I luokka 2,771 %

II luokka 4,971 %

III luokka 5,871 %

• **Muiden työnantajien sosiaaliturvamaksut** 3,821 %

Työtekijän sivukulut 2008

• **Sairausvakuutusmaksu** (sis. ennakonpidätyksen) 1,91 %

– päivärahamaksu 0,67 %

– sairaanhoitomaksu 1,24 %

• Työttömyysvakuutusmaksu

– palkansaajan maksu 0,34 %

– yrityksen osaomistajan maksu 0,12 %

• **Yrityksen osaomistajamaksu** 0,12%

• Työeläkevakuutusmaksu

– alle 53 v. työntekijä 4,1 %

– vähintään 53 v. työntekijä 5,2 %

Korot

Peruskorko 4,75 % 1.1.2008 alkaen

Yleinen viivästyskorko 11,5 %

Veronlisäys ja viivekorko 11,5 %

Maksettava yhteisökorko 6,5 %

Palautettava yhteisökorko 2,5 %

Jäännösveron korko alle 10 000 € jäännösverolle 2,5 %

Jäännösveron korko yli 10 000 € jäännösveron osalle 6,5 %

Matkakustannusten korvaukset 2008

• Kotimaan päivärahat

Yli 6 tunnin työmatka (osapäiväraha) 14 €

Yli 10 tunnin työmatka (kokopäiväraha) 32 €

Kun matkaan käytetty aika ylittää
viimeisen täyden matkavuorokauden:

- vähintään 2 tunnilla 14 €

- yli 6 tunnilla 32 €

• **Ateriakorvaus** 8 €

• Kilometrikorvaukset

Oman auton käytöstä 0,44 €/km

Käyttöetuauton käytöstä 0,12 €/km

Moottoripyörän käytöstä 0,31 €/km

Korotukset ed. mainittuihin korvauksiin:

Henkilöiden kuljettaminen 0,02 €/km/hlö

Perävaunun kuljettaminen 0,07 €/km

Yli 80 kg painavien suurten

esineiden kuljettaminen 0,02 €/km

• Ulkomaan päivärahat

Ulkomaan päivärahat on vahvistettu yhteensä 210
maalle tai alueelle. Yleisimpien alueiden päivärahoja:

Alankomaat 62 €

Belgia 62 €

Britannia 71 €

Lontoo ja Edinburgh 77 €

Espanja 63 €

Islanti 78 €

Italia 64 €

Kiina 61 €

Latvia 55 €

Liettua 46 €

Norja 67 €

Ranska 66 €

Ruotsi 65 €

Saksa 63 €

Tanska 67 €

Venäjä 42 €

Moskova 72 €

Pietari 56 €

Viro 49 €

Yhdysvallat 57 €

New York, Los Angeles, 63 €

Washington, San Francisco 63 €

➤ **Koko lista ulkomaan päivärahoista osoitteessa www.vero.fi
Pyydä tarvitsemasi muu päivärahatieto tilitoimistostasi.**

Luontoisetujen verotusarvoja 2008

- **Puhelinetu** 20,00 €/kk
- **Matkapuhelinetu** (kattaa myös teksti- ja multimediatelefonit) 20,00 €/kk
- **Ravintoetu** (kun aterian kustannukset välillä 5,20–8,70 €) 5,20 €
- **Lounasseteli tai muu ruokailulipuke** 75 %
nimellisarvosta, kun nimellisarvo enintään 8,70 € (minimi 5,20 €)
- **Autoetu:**
- ikäryhmä A** (käyttöönottovuosi 2006–2008)
Vapaa autoetu: edun arvo kuukaudessa 1,4 % auton uushankintahinnasta + 270 € tai 18 snt/km; käyttöetu kuukaudessa 1,4 % auton uushankintahinnasta + 105 € tai 7 snt/km
- ikäryhmä B** (käyttöönottovuosi 2003–2005)
Vapaa autoetu: 1,2 % auton uushankintahinnasta + 285 €/kk tai 19 snt/km;
käyttöetu 1,2 % auton uushankintahinnasta + 120 €/kk tai 8 snt/km
- ikäryhmä C** (ennen vuotta 2003 käyttöönotetut autot),
Vapaa autoetu: 1 % auton uushankintahinnasta + 300 €/kk tai 20 snt/km;
käyttöetu 1 % auton uushankintahinnasta + 135 €/kk tai 9 snt/km
- **Asuntoetu** kysy tilitoimistostasi
- **Työsuhdematkalippu** 75 % käyvästä arvosta
- **Liikuntaseteli** verovapaa, jos edun arvo maksimissaan 208 €/vuosi/hlö (kysy tilitoimistostasi)

Tärkeät päivät 2008

- **Ennakon täydennysmaksu** 31.1.
- **Palkkailmoitus tapaturmavak.yhtiölle** 31.1. mennessä
- **Työnantajan vuosi-ilmoitus**
verovirastolle 31.1. mennessä
työeläkeyhtiölle 31.1.
- **Veroilmoitus**
Liikkeen- ja ammatinharjoittajat (tilikaudesta riippumatta) 3.4.
Vähäistä toimintaa harjoittajat joko 8.5. tai 15.5.
(Palautuspäivä veroilmoituksessa.)
- Elinkeinoyhtymät 3.4.2008
verotusyhtymät 28.2.2008
elinkeinoyhtymät (avoin yhtiö tai KY) (tilikaudesta riippumatta) 3.4.2008
- Maa- ja metsätaloudenharjoittajat 8.5. tai 15.5.
(sen mukaan kuin kunkin veroilmoitukseen on merkitty)
- Maatalouden lomake 2 ja arvonlisäverovelvolliset metsätaloudenharjoittajat (lomake 2A tai 2C) 28.2.2008
Poikkeus: metsätalouden harjoittajat, joilla ei alv velvollisuutta sekä vähäistä maataloustoimintaa harjoittavat palauttavat joko 8.5. tai 15.5.
(Palautuspäivä veroilmoituksessa.)
- Työnantajasuoritukset kuukausittain**
viimeistään palkanmaksukuukautta seuraavan kuun 10. pvä
- Arvonlisäverotilitykset kuukausittain**
viimeistään veron kertymiskuukauden jälk. toisen kuukauden 15. pvä
- Valvontailmoitukset kuukausittain** 15. päivä
(työnantajasuoritusten ja arvonlisäveron tiedot)
- Ennakkoverot kuukausittain** 23. päivä

ALV-kannat

- Yleinen verokanta 22 %
- Elintarvikkeet (ei tarjottuina) ja rehut 17 %
- Kirjat, lääkkeet, liikuntapalvelut, elokuvanäytökset, henkilökuljetukset, majoituspalvelut, käyntisatamapalvelut, kulttuuri- ja viihdetilaisuudet, televisiolutat ja taide-esineiden ensimyynti 8 %
- Vuodesta 2007 vuoteen 2010 kokeiluna parturi- ja kampaamopalvelut, vaatteiden ja liinavaatteiden, pyörien ja kenkien ja nahkatavaroiden korjaus- ja muutostyöt 8 %

↘ **Tarkista arvonlisäverokanta tilitoimistostasi.**

Merkitse tähän tilitoimistosi yhteystiedot

Taloushallintoliitto

**PALVELUN TARJOAJA
TALOUSHALLINTOLIITON JÄSEN**

Pue suunnitelmat numeroiksi

Docplan Oy:n toimitusjohtaja **Harri Kousa** hymähtää. Mikään laki ei pakota yritystä tekemään budjettia. Mutta jos hän voisi yrityksille jotain lämpimästi suositella, tiivistyy se yhteen sanaan – **BUDJETO!**

↳ *Pertti Suvanto*

MYÖS PIENILLE YRITYKSIL-
LE budjetointi on elintärkeää, tämän Kousa sanoo oppineensa reilun vuoden aikana pyörittäessään lii-

kekumppaninsa kanssa omaa yritystä. Docplan Oy on tekniseen dokumentointiin, 3D-visualisointiin ja tiedon ylläpitämiseen keskittyvä yhtiö. Yrityksen pääliiketoiminta on D-plan dokumenttipankki.

– Kun kaikki tehdään alusta asti johdonmukaisesti budjettia seuraten, saadaan aikaan toimiva firma, jota on helppo kehittää eteenpäin.

Budjetointi on yksinkertaisesti yrityksen tulevien suunnitelmien pukemista numeroiden muotoon. Se on siis tavoitelaskentaa ja sitä pidetään talousjohtamisen tärkeimpänä työkaluna. Budjetti ohjaa toimintaa, luo kannattavan perustan toiminnalle ja maalaa toiminnasta selkeän kokonaiskuvan. Sillä varaudutaan myös yrityksen kulujen ja tulojen mahdolliseen eriaikaisuuteen. Varsinkin kasvava yritys joutuu usein pohtimaan rahojensa riittävyttä.

Kousan mukaan perusajatukse-
na on, että menojen tulee aina olla pienemmät kuin tulot. Tämä on hyvä sisäistää jo silloin, kun yhtiötä lähdetään perustamaan. On varauduttava, että toimitaan vain omien varojen mukaisesti, eikä esimerkiksi tehdä suuria hankintoja velkarakalla.

– Muun muassa palkkaa ei välttämättä pysty nostamaan ensimmäisten kuukausien aikana. Yrityksestä riippuen hankitaan toiminnan kannalta vain välttämättömiä asioita, kuten esimerkiksi tietokoneohjelmia. Omat resurssit ja käytettävä varallisuus on tärkein kartoitettava ja eletävä pidemmällä tähtäimellä sen mukaan.

Budjetointi auttaa asioiden hahmottamisessa ja myös helpottaa ymmärtämään, paljonko rahaa voi käyttää.

– Budjetointi ei ole vain suunnittelua ja seuraamista. Se on myös kaikkien motivoimista ja sitouttamista keskeisten tavoitteiden saavuttamiseen. Se on myös tehokas apuväline onnistumisen arviointiin.

Myyntin mukana yritys elää tai kuolee

Kousan mukaan myynti on yrityksen tärkein osa-alue. Kun myynti aloitetaan uudessa yhtiössä, menee noin vuosi, ennen kuin tuloksia alkaa näkyä konkreettisesti. Kun budjetointi aloitetaan, asetetaan myynnille ja tuloille tavoitearviot, joihin pyritään. Budjetti tehdään vuodeksi kerrallaan, mutta sitä voi muuttaa vuoden aikana tarvittaessa. Talousarvio on mieltä vailla, jos sitä ei säännöllisesti seurata.

– Meillä budjettia seurataan kuukausittain – katsotaan tarkkaan miten on pärjätty ja miltä seuraava kuukausi näyttää. Samalla pyrimme ennustamaan ja tarkentamaan

Budjetointi ohjaa toimintaa, luo kannattavan perustan toiminnalle ja maalaa toiminnasta selkeän kokonaiskuvan.

suunnitelmia. Tämä on osoittautunut todella tehokkaaksi.

– Eritoten alussa pitäisi pystyä keskittymään myyntiin, että saisi yritykselle tuloja. Se on aina ankarin paikka aloittavalle yhtiölle. Ensimmäinen vuosi on kaikkein kovin. Suuri osa yhtiöistä yleensä lakkaa toimimasta, jos alku ei ole onnistunut.

– Budjetin tekemisessä kaikkein vaikeinta on myynnin ja tulojen ennustaminen. Oma, aikaisempi työkokemus ja tietämys alalta helpottavat arvioiden tekemisessä. Kun suurta

» Esimerkki: Tulosbudjetti Toiminto Oy

	1 000 €	1-3/07	4-6/07	7-9/07	10-12/07	2007 TOTAL
Myyntitulot		355	375	340	480	1550
Muuttuvat kulut						
Tuotanto		75	78	70	85	308
Myynti		15	18	12	20	65
Myyntikate		265	279	258	375	1177
Kiinteät kulut						
Tuotanto		60	60	65	60	245
Myynti		15	17	17	17	66
Markkinointi		10	12	11	15	48
Tuotekehitys		5	6	6	7	24
Hallinto		28	28	28	30	114
Käyttökate		147	156	131	246	680
Poistot		21	22	22	22	87
Rahoituskulut		15	17	17	18	67
Liiketulos		111	117	92	206	526

Asioiden tarkaan esittämiseen käytetään osabudjetteja, esimerkiksi myyntibudjetteja.

7
0
9
3
6
+
-

velkaa ei ole otettu, on vuoden kuluessa helpompi reagoida ja tehdä mahdollisia muutoksia, jos tuloja ei ole tullut oletetulla tavalla.

Budjetin suunnittelu ja laatiminen ovat yrityksen toiminnan ennustamista ja tavoitteenasettelua, siksi sen pitää perustua mahdollisimman totuudenmukaiseen kuvaan yrityksen mahdollisuuksista ja kyvyistä.

Tämä on kaikkein haastavin osa, Kousa myöntää.

– Pienessä yrityksessä budjettien laadinta on kuitenkin helpompaa sen takia, koska itse vastaa siitä, miten pärjätään ja mitä yrityksessä tapahtuu. Yrityksen tilaa on myös helpompi seurata. Kun käyn asiakkailla ja myyn aktiivisesti, tiedän missä mennään.

Ammattiapua tilitoimistolta

Kousa sanoo, että pienessä yrityksessä budjetoinnin tarpeet voivat olla aika yksinkertaisiaakin. Hän kuitenkin suosittelee lähikumppaniksi tilitoimistoa.

– Tilitoimistosta on ollut paljon apua, koska sieltä on saanut tietoa yhtiölle tulevista kustannuksista, jotka olisivat muuten saattaneet tulla yllätyksenä. Uuden yhtiön perustamisessa on paljon uusia asioita, eikä kaikkea tule välttämättä otta-

neeksi huomioon. Tilitoimisto auttaa myös verosuunnitelman tekemisessä ja heillä on ajan tasalla oleva, viimeisin tieto.

Kousa tähdentää, että tilitoimiston käyttäminen vapauttaa aikaa yrityksen muuhun toimintaan. Tilitoimiston avulla yrityksen omistaja voi myös varmistua, että kaikki asiat tulee hoidetuksi niin kuin pitää ja ikäviltä yllätyksiltä, kuten jälkiveroilta vältytään. Kun yritys sitten alkaa tehdä voittoa, tilitoimisto antaa arvokkaita neuvoja varojen ohjaamiseen.

– Rahaliikennettä on meilläkin sen verran, että kaiken muistaminen on jo vaikeaa. Meillä tilitoimisto myös hoitaa laskumuistutukset, minun ei tarvitse keskittyä niihin. Toimisto hoitaa sitten ikävätkin asiat aina perintää myöten, jos niihin tulee joskus tarvetta. ↩

**YRITTÄJÄ
ONHAN
TILITOIMISTOSI
VARMASTI
TALOUS
HALLINTO
LIITON
JÄSEN!**

Taloushallintoliitto

www.taloushallintoliitto.fi